

1 november 2013 (Allerheiligen)

Didier Croonenberghs o.p.

Beloftes gaan vaak over hetzelfde : hervormingen, veranderingen, meer banen, extra groei, koopkracht, geluk, veiligheid, welzijn, een betere gezondheid... In de zaligsprekingen verkondigt Jezus zijn beloften aan ons. Maar die zijn erg bijzonder en hebben het over een nogal paradoxaal geluk. Geen enkele politicus zou ze durven maken. “*Gelukkig zijn de armen*”; *de vervolgd*”; *zij die rouwen*”. Voor alle duidelijkheid: het gaat hier niet over dood, zelfverloochening of ontkenning, maar over beloften van leven !

Het zijn geen oproepen om te falen in het leven, maar om te slagen. Het zijn oproepen tot een paradoxale heiligheid! In het dagelijkse taalgebruik wordt het woord heilige maar al te vaak gereserveerd voor helden, morele voorbeeldfiguren en mystici. Deze heiligen zijn zo buitengewoon dat ze wezens van een andere soort lijken te zijn, bijna onnavolgbaar. Maar met Allerheiligen vieren we alle ‘*gewone*’ heiligen. Jij en ik.

De eerste christenen noemden zich ‘broeders’, maar ook ‘heiligen’, wat in hun taal 'apart' betekende. In zijn allereerste brief schreef Paulus: “Het is Gods wil dat jullie *heilig* leven” (1 Thess 4:3). En toch uitte hij in al zijn brieven harde opmerkingen aan het adres van zijn gemeenschappen. Niet alles was perfect en vaak ontbrak de liefde.

Maar dat weerhield Paulus er niet van om zijn broeders en zusters als heiligen te beschouwen. Waarom ? In feite is er iets paradoxaals aan heiligheid. Een heilige zijn is tegelijkertijd een geschenk van God én een taak die volbracht moet worden! Christenen zijn heilig door het doopsel, maar worden het ook door hun manier van leven, hun beslissingen, hun trouw.

Om heilig te zijn, moeten we *leven...* niet vermijden om te leven omdat we fouten zouden kunnen maken! Laten we eerlijk zijn: wat is de belangrijkste vraag die aan het einde van ons leven gesteld kan worden? Is dat niet: “*Heb ik/jij (echt) geleefd?*” Dat is misschien wel het enige criterium op basis waarvan elk van onze levens zal worden beoordeeld, gewogen en geoordeeld: “*Hebben we geleefd?*” Niet fysiek, biologisch, maar menselijk, ten diepste.

Dit is alleen maar een schijnbare paradox: zelfs als we ademen dankzij onze longen, zelfs als het bloed door onze aderen stroomt, is dat allemaal niet genoeg om levend te zijn. We kunnen dood levend zijn.

Zoals je weet kunnen we leven zonder echt te ‘bestaan’. Françoise Dolto noemt het met een mooi neologisme “*devivre*”, wat je als ontleven zou kunnen vertalen. Ontleven betekent niet sterven, maar ophouden te leven tijdens het leven. Mensen zijn de enige dieren die kunnen ophouden met leven terwijl ze nog leven! Dan komen depressie, verdriet en misschien het verlangen om er een eind aan te maken.

Op Allerheiligen, biedt Jezus ons het handvest van het leven dat ten volle geleefd wordt: de zaligsprekingen. Hij toont ons acht wegen of richtlijnen om zo'n heilig leven te leiden. Zoals je weet is 8 het getal van Pasen en van de vreugde. Laten we deze tekst goed begrijpen: het gaat er niet om katholieker of religieuzer te zijn, maar om voluit in het leven te staan. Elk van de zaligsprekingen kan gehoord worden door elke mens, ongeacht zijn of haar achtergrond of religie. Gandhi zei dat hij huilde toen hij de zaligsprekingen las, zo getroffen was hij door de schoonheid van de tekst.

Zalig zijn de armen : wat betekent dit anders dan dat we om te leven ruimte moeten maken, een leegte, zodat het leven zijn werk kan doen. Want wie vol is, kan niets ontvangen.

Zalig zijn de zachtmoedigen : wat betekent dit anders dan dat de zachtmoedigen levendiger zijn dan de sterken, want de sterken zijn lafaards. Is het niet zo dat de zachtmoedigen hun kracht beheersen. Paulus herinnert ons eraan dat hij juist sterk is als hij zwak is.

Zalig zijn de zuiveren van hart : wat betekent dit anders dan dat een zuiver en verenigd hart levendiger is, want een verdeeld hart is een hart dat zijn kracht en zijn leven verspilt.

Zalig zijn zij die vervolgd worden : alleen degenen die niets doen zullen niet worden tegengesproken... Maar degenen die beslissen, spreken, werken voor vrede zullen onvermijdelijk worden tegengesproken en vervolgd.

Zalig zijn zij die elke dag de paden van de zaligsprekingen bewandelen!
Gezegend zijn zij die echt geleefd hebben en dus levend sterven.
Amen.